

Audit report

**Finansijski izvještaji za
period koji se završava
31. decembra 2019. godine
i izvještaj nezavisnog -
revizora**

Vodovod i kanalizacija a.d. Bijeljina

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	3
Izveštaj o dobitku i gubitku i ostalom sveobuhvatnom rezultatu za period 01.01.2019. - 31.12.2019. godine	8
Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2019. godine.....	9
Bilans tokova gotovine za period 01.01.2019 - 31.12.2019. godine	10
1. Osnovni podaci o društvu	12
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.....	12
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	16
4. Značajne računovodstvene procjene	21
5. Prihodi od prodaje učinaka	22
6. Ostali poslovni prihodi.....	22
7. Troškovi materijala goriva i energije	23
8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashoda	23
9. Troškovi proizvodnih usluga	23
10. Troškovi amortizacije i rezervisanja.....	24
11. Finansijski rashodi.....	24
12. Tekući porez na dobit	24
13. Zarada po akciji.....	25
14. Nematerijalna ulaganja.....	25
15. Nekretnine, postrojenja i oprema	26
16. Zalihe i dati avansi.....	27
17. Kratkoročna potraživanja.....	27
18. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	27
19. Kapital	28
20. Dugoročna rezervisanja	28
21. Dugoročni krediti	29
22. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	31
23. Kratkoročne finansijske obaveze.....	31
24. Obaveze iz poslovanja	32
25. Obaveze za zarade i naknade zarada.....	32
26. Pasivna vremenska razgraničenja	33
27. Transakcije sa povezanim pravnim licima	33
28. Upravljanje finansijskim rizicima.....	35
29. Poreski rizici	36
30. Potencijalne obaveze	36
31. Događaji nakon datuma bilansiranja	36
32. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	36

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@ba.gt.com
www.grantthornton.ba

Akcionarima privrednog društva „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Bijeljina

Mišljenje sa rezervom

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Vodovoda i kanalizacije a.d. Bijeljina (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2019. godine, izvještaj o dobitku i gubitku i ostalom sveobuhvatnom rezultatu, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za period, koji se završava na navedeni datum i napomena uz finansijske izvještaje, koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika

Prema našem mišljenju, osim za efekte navedene u osnovama za mišljenje sa rezervom, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2019. godine kao i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja prevednim i objavljenim u Republici Srpskoj.

Osnove za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je objelodanjeno u napomeni 21 uz finansijske izvještaje, na dan 31. decembra 2019. godine Društvo nije ispunilo zahtjeve u vezi finansijskih pokazatelje definisanih ugovorom o dugoročnim kreditima. U skladu sa paragrafom 74. Međunarodnog računovodstvenog standarda 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, kada entitet prekrši obavezu iz ugovora o dugoročnom kreditu, na kraju ili prije kraja izvještajnog perioda, obaveza postaje plativa na zahtjev, i ta obaveza se klasifikuje kao kratkoročna, čak i ako poslije kraja izvještajnog perioda, a prije odobravanja finansijskih izvještaja za objavljivanje, povjerilac pristane da ne zahtjeva naplatu kao posljedicu ovakvog kršenja. Obaveza se klasifikuje kao kratkoročna jer, na kraju izvještajnog perioda, entitet nema bezuslovno pravo da odloži njeno izmirenje za najmanje dvanaest mjeseci poslije tog datuma. U skladu sa definisanim uslovima iz ugovora, kreditor ima pravo da zahtjeva prijevremenu otplatu kredita od strane Preduzeća. U skladu sa navedenim, na dan 31. decembra 2019. godine kratkoročne obaveze su potcijenjene, a dugoročne obaveze precijenjene za iznos od 6.405.523 KM.

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja sa rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na napomenu 14 Nematerijalna ulaganja koja su na dan 31. decembra 2019. godine iskazana u iznosu 67.384.966 KM. Navedeni iznos uključuje i dugoročna prava u iznosu od 49.249.996 KM, a koja se odnose na novoizgrađeni kanalizacioni sistem sa rokom upravljanja od 50 godina i postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda. Kanalizacioni sistem je u poslovnim evidencijama Društva evidentiran na osnovu Instrukcije Ministarstva finansija Republike srpske broj: 06.09/052-349/08 od 29.04.2008. godine. Navedeno priznavanje ne zadovoljava uslove definicije nematerijalne imovine navedene u paragrafu 8 MRS 38 – Nematerijalna imovina. Navedena sredstva koja se odnose na sistem prikupljanja otpadnih voda na području Grada Bijeljina treba priznati u skladu sa zahtjevima MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Društvo je u toku 2019. godine pokrenulo aktivnosti na rješavanju pitanja evidentiranja istih sa Gradom Bijeljina kako bi se u toku 2020. godine izvršilo preknjižavanje navedene imovine u skladu sa MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Naše mišljenje nije dalje modifikovano po osnovu gore navedenog.

Značajna neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pažnju na Napomenu 2 u finansijskim izvještajima u kojoj je navedeno da na dan 31. decembra 2019. godine, tekuće obaveze Društva premašile su njegovu tekuću imovinu za iznos od 4.667.922 KM. Navedena činjenica, kao i činjenice objelodanjene u napomeni 21, i u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom, ukazuju na postojanje potencijalnih problema vezanih za nemogućnost servisiranja tekućih obaveza Društva u toku redovnih operativnih aktivnosti. Rukovodstvo Društva smatra da preuzima sve neophodne mjere vezane za normalno i kontinuirano obavljanje operativnih aktivnosti i da stoga primjena načela stalnosti poslovanja je validno primijenjeno u pripremi ovih finansijskih izvještaja u datim okolnostima.

Naše mišljenje nije dalje modifikovano u vezi s tim pitanjem.

Ključna pitanja

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključna pitanja revizije: Prihodi od prodaje učinaka	Revizijski pristup
<p>Prihodi od prodaje učinaka (napomena 5) na dan 31. decembra 2019. godine iskazani su u iznosu od 8.742.781 KM i u najvećoj mjeri se odnose na prihode od isporuke vode i prihoda od pružanja kanalizacionih usluga. Društvo navedene prihode priznaju na mjesečom nivou, nakon mjesečnog obračuna, odnosno utvrđivanja mjesečne isporuke. Cijena ovih usluga je definisana posljednjom Odlukom o utvrđivanju cijena vode i kanalizacije objavljene u Službenom glasniku Grada Bijeljina.</p> <p>Prihodi od prodaje učinaka su odabrani kao ključno pitanje zato što postoji značajan rizik priznavanja prihoda od prodaje učinaka od strane Društva kao i rizik da su iskazani prihodi evidentirani u periodu u kome su nastali. Takođe, zbog specifičnosti informacionog sistema postoji rizik obračuna prihoda i njihovog evidentiranja u glavnoj knjizi.</p>	<p>Naše revizorske procedure su uključivale sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uradili smo test kontrola koji se odnosi na proces zaključenja ugovora sa krajnjim korisnicima, načini obračuna, fakturisanje i priznavanja prihoda; - Izvršili smo usaglašavanje podataka iz baze kupaca sa finansijskom evidencijom (GK/BB); - Izvršili smo testiranje informacionog sistema; - Sproveli smo test detalja na bazi uzorka; - Sproveli smo analitičke procedure za prihode od prodaje učinaka. - Sproveli smo revizorske procedure radi potvrđivanja da li su prihodi evidentirani u periodu u kome su nastali. <p>Na osnovu sprovedenih revizorskih procedura, na bazi uzorka, nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost evidentiranja prihoda u periodu u kome su nastali, kao ni značajne nalaze u odnosu na pouzdanost IT sistema i obračuna prihoda u skladu sa usvojenim računovodstvenim politikama.</p>

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja, a koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

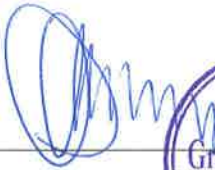
Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe obezbjeđujemo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Nevena Milinković, ovlašćeni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 31. mart 2020. godine

Aleksandar Džombić, PhD
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Nevena Milinković
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Izvještaj o dobitku i gubitku i ostalom sveobuhvatnom rezultatu za period 01.01.2019. - 31.12.2019. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2019. u KM	2018. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje učinaka	5	8.742.781	8.107.332
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učenika		72.574	-
Ostali poslovni prihodi	6	1.075.319	1.155.272
		9.890.674	9.262.604
Poslovni rashodi			
Troškovi materijala, goriva i energije	7	1.467.846	1.447.632
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	8	5.018.605	4.698.973
Troškovi proizvodnih usluga	9	695.104	907.257
Troškovi amortizacije i rezervisanja	10	1.728.791	1.699.159
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)		316.628	413.384
Troškovi poreza		26.100	25.348
Troškovi doprinosa		9.399	9.400
		9.262.473	9.201.153
Poslovni dobitak /(gubitak)		628.201	61.451
Finansijski prihodi		118.889	37.177
Finansijski rashodi	11	(390.952)	(319.510)
Dobitak/gubitak redovne aktivnosti		356.138	(220.882)
Ostali prihodi		129.232	158.666
Ostali rashodi		(311.313)	(246.532)
Dobitak/ (gubitak) prije oporezivanja		174.057	(308.748)
Tekući porez na dobit	12	(109.790)	(122.047)
Odloženi poreski prihodi/(rashodi) perioda		(23.179)	1.197
Neto dobitak /(gubitak) perioda		41.088	(429.598)
Ukupni rezultat za period		41.088	(429.598)
Zarada/(gubitak) po akciji	13	0,004	(0,043)

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisano u ime Društva:

Šef odjeljenja za finansijsko računovodstvene poslove

Nataša Jović, dipl.oec

 A.D. "Vodovod i kanalizacija" Bijeljina
 A.D. "Vodovod i kanalizacija" Bijeljina
 Пристава: 30. Okt. 2020.
 Опш. ј. е. Бр. П. Н.

Опш. ј. е.	Бр. р.	П. н.	Н. н.
	841/20		JK

Generalni direktor

Predrag Perković, dipl. pravnik

Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2019. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	14	67.384.966	62.880.194
Nekretnine, postrojenja oprema i investicione nekretnine	15	5.999.568	6.049.563
Dugoročni finansijski plasmani		7.835	10.931
Odložena poreska sredstva		4.439	5.509
		73.396.808	68.946.197
Tekuća imovina			
Zalihe i dati avansi	16	865.697	624.145
Kratkoročna potraživanja	17	1.467.920	1.561.822
Kratkoročni finansijski plasmani		3.351	3.284
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	18	87.596	112.082
Porez na dodatu vrijednost		15.252	11.733
Aktivna vremenska razgraničenja		289.040	1.150.727
		2.728.856	3.463.793
POSLOVNA AKTIVA		76.125.664	72.409.990
UKUPNA AKTIVA		76.125.664	72.409.990
Kapital			
Osnovni kapital	19	10.009.225	10.009.225
Rezerve		1.000.923	1.000.923
Revalorizacione rezerve		985.925	985.925
Gubitak tekuće godine		-	(429.598)
Neraspoređeni dobitak		1.766.279	2.154.789
		13.762.352	13.721.264
Dugoročna rezervisanja	20	45.216.757	41.123.140
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	21	9.359.467	9.838.153
Dugoročne obaveze po fin.lizingu	22	390.310	260.867
		9.749.777	10.099.020
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	23	3.698.015	4.016.193
Obaveze iz poslovanja	24	1.610.867	1.347.104
Obaveze za zarade i naknade zarada	25	613.429	543.606
Druge obaveze		56.636	43.608
Porez na dodatu vrijednost		254.365	321.426
Obaveze za poreze, doprinose i dr. dažbine		301.922	341.507
Obvaveze za porez na dobitak		70.607	67.512
Pasivna vremenska razgraničenja	26	790.937	785.610
		7.396.778	7.466.566
POSLOVNA PASIVA		76.125.664	72.409.990
UKUPNA PASIVA		76.125.664	72.409.990

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans tokova gotovine za period 01.01.2019 - 31.12.2019. godine

	2019. u KM	2018. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	10.716.174	9.951.811
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	79.779	-
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	58.748	57.074
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	10.854.701	10.008.885
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(2.899.228)	(3.176.754)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(4.801.203)	(4.564.860)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(286.454)	(220.694)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(107.177)	(185.992)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(1.933.095)	(1.325.351)
Odlivi gotovine iz poslovnih transakcija	(10.027.157)	(9.473.651)
Neto priliv/odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	827.544	535.234
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Priliv po osnovu kamate	884	466
Priliv po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	3.030	2.970
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	3.914	3.436
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme	(514.785)	(449.478)
Neto priliv/odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(510.871)	(446.042)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	2.900.000	1.900.000
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	1.950.000	4.252.779
Priliv po osnovu ostalih dugovornih i kratkoročnih obaveza	252.700	208.620
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	5.102.700	6.361.399
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	(1.998.548)	(2.023.579)
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	(3.349.997)	(4.419.035)
Odlivi po osnovu finansijskog leasinga	(95.314)	(45.470)
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(5.443.859)	(6.488.084)
Neto priliv/odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	(341.159)	(126.685)
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	15.961.315	16.373.720
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	(15.985.801)	(16.411.213)
NETO PRILIV / ODLIV GOTOVINE	(24.486)	(37.493)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	112.082	149.575
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	87.596	112.082

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2019 - 31.12.2019. godine

	Osnovni kapital	Revaloriz. rezerve	Ostale rezerve	Akumulisani dobitak/(gubitak)	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2018. godine	10.009.225	985.925	1.000.923	2.154.789	14.150.862
Neto dobitak/(gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	(429.598)	(429.598)
Stanje na dan 31.12.2018./01.01. 2019.	10.009.225	985.925	1.000.923	1.725.191	13.721.264
Neto dobitak/(gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	41.088	41.088
Stanje na dan 31.12.2019. godine	10.009.225	985.925	1.000.923	1.766.279	13.762.352

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o društvu

Akcionarsko društvo „Vodovod i kanalizacija“ Bijeljina, (u daljem tekstu „Društvo“) osnovano je 1991. godine od kad posluje samostalno kao Osnovno javno državno preduzeće, nastalo izdvajanjem iz Komunalne radne organizacije „4. juli“ Bijeljina. Upravni odbor OJDP „Vodovod i kanlizacija“, Bijeljina je usvojilo program privatizacije državnog kapitala Odlukom o usvajanju programa broj 1180/99 od 29. decembra 1999. godine. Upravni odbor OJDP je istog datuma donio Odluku o promjeni oblika organizovanja u akcionarsko preduzeće.

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja i distribucija zdrave vode za piće za stanovništvo i industriju, izgradnja i održavanje distributivne mreže za distribuciju vode potrošačima i izgradnja i održavanje odvoda otpadnih voda – kanalizacije.

Sjedište Društva je u Bijeljini, Ulica Hajduk Stanka broj 20.

Matični broj Društva je 1412558. JIB: 4400307860000.

Društvo na dan 31. decembra 2019. godine ima prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca 263 zaposlena radnika (2018. godine: 244 zaposlenih radnika).

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva koji su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Pravna lica finansijske izvještaje sastavljaju i prezentiraju za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa uporedivim podacima za prethodnu godinu. Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Društvo je za godinu koja se završava 31. decembra 2019. godine iskazalo neto dobit u iznosu od 41.088 KM, a planovi koje ima Uprava daju realnu pretpostavku za nastavak poslovanja. Osim toga, Društvo ima višegodišnje iskustvo u obavljanju registrovane djelatnosti, definisano tržište za svoje usluge, te i pored određenih poteškoća ova pretpostavka se smatra realnom, što je i stav Uprave Društva.

Društvo će redovno izmirivati svoje obaveze u 2020. godini i neće biti narušeno načelo stalnosti poslovanja. Budući da su kreditne obaveze prema EBRD-u koje su dospjele u 2019. godini izmirene u cjelosti

Uprava procjenjuje da će naplate potraživanja u 2020. godini biti realizovana iznad 95%.

Prema projekcijama i planovima Društva očekuje se priliv novčanih sredstava na nivou 2019. godine.

Na osnovu svega navedenog smatramo da neće biti ugrožena stabilnost poslovanja u 2020. godini.

Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

(a) Propisi, standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu u Republici Srpskoj

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu MRS odnosno MSFI koji su bili u primjeni na dan 1. januara 2013. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske. Promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojeni Standardi i tumačenja, izdati nakon 1. januara 2013. godine, nisu objavljeni i zvanično usvojeni u Republici Srpskoj i, saglasno tome, nisu primijenjeni u sastavljanju priloženih finansijskih izvještaja.

Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 94/15), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju IAS, odnosno IFRS, kao i Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za male i srednje entitete ("IFRS for SMEs"), Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor ("IPSAS"), Međunarodne standarde vrednovanja ("IVS"), Međunarodne standarde za profesionalnu praksu interne revizije, Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB") i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa ("IFAC"). Na osnovu člana 2. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15), člana 43. Statuta Saveza računovođa i revizora Republike Srpske br. 237/16 od 14.07.2016. godinne i Sporazuma o obezbjeđivanju podataka za usvajanje i objavljivanje Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja za male i srednje entitete, br. 1658 – BA- AAARS 2017, zaključenog između Fondacije za Međunarodne standarde finansijskog izvještavanje i Saveza računovođa i revizora Republike Srpske, Upravni odbor Saveza računovođa i revizora Republike Srpske, na svojoj sjednici održanoj dana, 04.10.2017. godine donio je odluku o utvrđivanju i objavljivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI)

Utvrđeni su i objavljeni sljedeći prevodi izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (International Accountants Standard Board – IASB):

- 1) Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje i osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI)
- 2) Međunarodni računovodstveni standardi (IAS)
- 3) IFRIC tumačenja
- 4) Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja
- 5) Tumačenja SIC.

Rukovodstvo Društva analizira promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojene Standarde i tumačenja koji su stupili na snagu nakon 01. januara 2013. godine. Društvo ima namjeru da iste primijeni u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj. Rukovodstvo Društva je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu.

Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda su u primjeni ali nisu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj:

Standardi	Datum primjene za finansijske izvještaje koji počinju na ili nakon
Izmjene MRS 32 – (Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza)	01.01.2014.
Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 (Investicioni entiteti)	01.01.2014.
Izmjene MRS 36 (Objavljivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu)	01.01.2014.
Izmjene MRS 39 (Novacije derivata i nastavak računovodstva zaštite)	01.01.2014.
Izmjene MRS 19 (Definisani planovi primanja: Naknade zaposlenih)	01.07.2014.
Godišnja unapređenja Standarda – Ciklus 2010-2012	01.07.2014.
Godišnja unapređenja Standarda – Ciklus 2011-2013	01.07.2014.
IFRIC 21 – Dadžbine	01.01.2014.
Izmjene MSFI 11 (Računovodstveni tretman spajanja ulaganja u zajedničke operacije)	01.01.2016.
Izmjene MRS 16 i MRS 38 (Razjašnjenje prihvatljive metode amortizacije i depresijacije)	01.01.2016.
Izmjene MRS 16 (Poljoprivreda; Plodonosne biljke)	01.01.2016.
Izmjene MRS 27 (Equity metoda u pojedinačnim finansijskim izvještajima)	01.01.2016.
Godišnja unapređenja Standarda – Ciklus 2012-2014	01.01.2016.
Izmjene MRS 1 – Podsticanje objelodanivanja	01.01.2016.
Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 (Zavisni entitet: Primjena izuzeća od konsolidacije)	01.01.2016.
MSFI 14 – Regulisana vremenska razgraničenja	01.01.2016.
Izmjena MRS 12 (Priznavanje odloženih poreskih sredstava za nerealizovane gubitke)	01.01.2017.
Izmjene MRS 7 (Podsticanje objelodanivanja)	01.01.2017.
Godišnja unapređenje Standarda – Ciklus 2014-2016	01.01.2017.
MSFI 9 – Finansijski instrumenti	01.01.2018.
MSFI 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima	01.01.2018.
Izmjene MRS 40 – Investicione nekretnine (Prenos investicionih nekretnina)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 2 – Plaćanje akcijama (Klasifikacija i mjerenje transakcija plaćanja akcijama)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 4 – Ugovori o osiguranju (primjena MSFI 9)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 9 – Finansijski instrumenti (Karakteristike plaćanja unaprijed sa negativnom kompenzacijom)	01.01.2018.
IFRIC 22 – Transakcije u stranim valutama i razmatranje pretplata	01.01.2018.
Godišnje unapređenje Standarda – Ciklus 2014-2016	01.01.2018.
MSFI – 16 Lizing	01.01.2019.
IFRIC 23 – Neizvjesnost u vezi sa tretmanom poreza na dobit	01.01.2019.
Godišnje unapređenje – Ciklus 2015-2017	01.01.2019.
Izmjene MSFI 9 – Finansijski instrumenti (Mogućnosti plaćanja unaprijed sa negativnom kompenzacijom)	01.01.2019.
Izmjene MRS 19 – Prianje zaposlenih (Plan izmjena, ograničenja i poravnanja)	01.01.2019.
Izmjene MRS 28 – Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (Dugoročni interesi u pridruženim entitetima i zajedničkim poduhvatima)	01.01.2019.

Novi standardi i nove izmjene postojećih Standarda koji su usvojeni od strane Odbora za MSFI ali koji takođe nisu prevedeni u Republici Srpskoj na dan 31.12.2019. godine i nisu stupili na snagu:

Novi i izmijenjeni standardi	Datum stupanja na snagu
MSFI 17 – Ugovor o osiguranju	01.01.2021.
Izmjene MSFI 9 i MSFI 7 (Reforma uporedive kamatne stope)	01.01.2020.
Izmjene MSFI 3 – Poslovne kombinacije (Definicija poslovanja)	01.01.2020.
Izmjene MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i MRS 8 – Računovodstvene politike, promjenana računovodstvenih procjena i greške (Definicija materijalnosti)	01.01.2020.
Konceptualni okvir u MSFI	01.01.2020.

Uprava Društva je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego što oni stupe na snagu.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2019.	31.12.2018.
EUR	1,95583	1,95583
HRK	0,26258	0,26396
SDR	2,420301	2,383805
RSD	0,01663	0,01653

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja Društva predstavljaju sredstva koja služe za proizvodnju, isporuku robe i usluga ili se koriste u administrativne svrhe.

Iskazuju se po nabavnoj vrijednosti, a otpis se vrši primjenom proporcionalne metode sa rokom od 5 godina, osim ulaganja, čije je vrijeme korištenja utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz tih ugovora.

Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna ili procijenjena vrijednost

Naziv	stope %
Dugoročna prava upravljanja kanalizacionim sistemom	2 %
Software	20%

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema, osim zemljišta vrednuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti. Zemljište se naknadno vrednuje po revalorizovanoj vrijednosti koja predstavlja fer vrijednost na datum revalorizacije umanjene za naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu sljedećih stopa:

Naziv	stope %
Glavni sekundarni fekalni kolektor	2%
Glavna fekalna pumpna stanica	2%
Vodoprivreni objekti	2,5%
Vodovodna mreža	3,3%
Objekti za vršenje komunalnih djelatnosti	2%
Oprema fekalne kanalizacije	6,67 - 7,14%
Centrifugalne pumpe	12,5%
Kamioni, cisterne i vučna vozila	14,3 - 16,67%
Putnički automobili	14,3 - 16,67%
Kancelarijski namještaj	12,5%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procjenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procjenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od slijedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospijanja, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet beznačajnog rizika od promjene vrijednosti.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvrjeđenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procijenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvrjeđenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospijeca za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjnje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobici biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promijene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

Društvo je na dan 31.12.2019 godine izvršilo internu procijenu vrijednosti zemljišta koje se vodi po revalorizovanoj vrijednosti, fer vrijednot zemljišta odgovara iskazanom knjigovodstvenom stanju.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjeња vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosno imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procjenjenih gubitaka usljed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

5. Prihodi od prodaje učinaka

Prihodi od prodaje učinaka	2019. u KM	2018. u KM
Prihodi od isporučene vode	5.970.597	5.995.101
Prihodi od kanalizacije	1.568.448	1.378.482
Prihodi od prodaje usluga PPL	320.428	309.042
Prihodi od priključka i mehanizacije	336.123	257.530
Prihodi od izgradnje i održavanja	113.269	59.247
Ostali prihodi	36.118	40.289
Prihodi od rada specijalnih vozila	21.861	18.289
Hlorisanje instalacija	2.711	1.622
Prihod od naknade za održavanje sistema	361.076	37.530
Prihod od održavanja septičkih jama	7.714	2.562
Prihodi od baždarnice	4.436	7.638
Ukupno prihodi od prodaje učinaka:	8.742.781	8.107.332

6. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2019. u KM	2018. u KM
Prihodi od dotacija	672.274	742.273
Proširenje izvorišnih kapaciteta	91.443	139.631
Prihodi od donacija	116.809	169.850
Prihodi od refundacija	68.622	24.915
Ostali poslovni prihodi	104.570	53.633
Prihodi - naknada štete, sud, takse	7.257	8.770
Prihodi od laboratorije	5.404	7.260
Prihodi od zakupnina	8.940	8.940
Ukupno ostali poslovni prihodi:	1.075.319	1.155.272

7. Troškovi materijala goriva i energije

Troškovi materijala, goriva i energije	2019. u KM	2018. u KM
Troškovi materijala za izradu	795.190	787.684
Troškovi goriva i energije	577.656	548.805
Troškovi režijskog materijala	95.000	111.143
Ukupno troškovi materijala, goriva i energije:	1.467.846	1.447.632

8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashoda

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashoda	2019. u KM	2018. u KM
Troškovi bruto zarade	4.521.972	4.276.474
Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	363.298	289.165
Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	133.335	133.334
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	5.018.605	4.698.973

9. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2019. u KM	2018. u KM
Troškovi nepomenutih ostalih usluga	365.535	442.381
Troškovi reklame i propagande	41.913	142.653
Troškovi usluga održavanja	116.991	112.792
Bakteriološka i hemijska analiza vode	58.302	70.265
Troškovi transportnih usluga	78.370	103.880
Neproizvodne usluge po ugovoru	21.255	20.346
Troškovi komunalnih usluga	9.864	10.165
Troškovi zakupa	2.359	2.359
Troškovi za usluge zaštite na radu	515	2.416
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	695.104	907.257

10. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2019. u KM	2018. u KM
Troškovi amortizacije	1.702.463	1.690.912
Troškovi rezervisanja	26.328	8.247
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	1.728.791	1.699.159

11. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi	2019. u KM	2018. u KM
Rashodi kamate po kratkoročnim i dugoročnim kreditima	213.540	194.058
Rashodi kamate po finansijskom lizingu	16.816	9.655
Zatezna kamata	160.596	115.797
Ukupno finansijski rashodi:	390.952	319.510

Finansijski rashodi na dan 31. decembra 2019. godine, iskazani su u iznosu od 390.952 KM i u najvećoj mjeri se odnose na rashode kamata, koji obuhvataju kamate po dugoročnim kreditima EBRD –a u iznosu od 65.457 KM, kamate po dugoročnim i kratkoročnim revolving kreditima u zemlji u iznosu od 148.083 KM, troškove kamata po finansijskom lizingu u iznosu od 16.815 KM kao i zatezne kamate u iznosu od 160.597 KM.

12. Tekući porez na dobit

Tekući porez na dobit	2019. u KM	2018. u KM
Dobitak/gubitak prije oporezivanja	174.057	(308.748)
Korekcija za poreske svrhe	923.838	1.529.220
Poreski dobitak	1.097.895	1.220.472
Tekući porez na dobit (10%)	1.097.895	1.220.472
Ukupno tekući porez na dobit:	109.790	122.047

13. Zarada po akciji

Zarada/(gubitak) po akciji	2019. u KM	2018. u KM
Dobitak obračunskog perioda	41.088	(429.598)
Prosječan ponderisani broj akcija	10.009.223	10.009.223
Ukupno zarada/(gubitak) po akciji:	0,004	(0,043)

14. Nematerijalna ulaganja

Opis	Dugoročna prava	Prava korištenja zemljišta	Softver	Investicije u toku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
<u>Stanje na dan 01.01.2018.</u>	56.908.288	2.326.405	99.190	1.589.849	60.923.732
<u>Nabavka</u>	102.653	-	25.650	8.581.660	8.709.963
<u>Aktiviranje</u>	-	-	-	(102.653)	(102.653)
<u>Stanje na dan 31.12.2018.</u>	57.010.941	2.326.405	124.840	10.068.856	69.531.042
<u>Nabavka</u>	-	-	17.250	5.685.485	5.702.735
<u>Stanje na dan 31.12.2019.</u>	57.010.941	2.326.405	142.090	15.754.341	75.233.777
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
<u>Stanje na dan 01.01.2018.</u>	5.400.136	-	53.952	-	5.454.088
Amortizacija	1.180.263	-	16.497	-	1.196.760
<u>Stanje na dan 31.12.2018.</u>	6.580.399	-	70.449	-	6.650.848
Amortizacija	1.180.546	-	17.417	-	1.197.963
<u>Stanje na dan 31.12.2019.</u>	7.760.945	-	87.866	-	7.848.811
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2018. godine	50.430.542	2.326.405	54.391	10.068.856	62.880.194
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2019. godine	49.249.996	2.326.405	54.224	15.754.341	67.384.966

Društvo je u toku 2019 godine po osnovu tri privremenene situacije izvršilo investiranje u projekat projektovanja i izgradnje kanalizacione mreže i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u gradu Bijeljini u iznosu od 5.685.485KM

15. **Nekretnine, postrojenja i oprema**

Opis	Zemljište	Grad. objekti	Oprema	Ulaganja u tuđe objekte	Osnovna sredstva u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
<u>Stanje na dan 01.01.2018.</u>	57.623	32.963.398	3.195.578	-	13.380	36.229.979
<u>Nabavka</u>	-	-	-	25.219	333.300	358.519
<u>Prenos sa/na</u>	-	37.960	295.340	-	(333.300)	-
<u>Otuđenje i rashodovanje</u>	-	-	(44.737)	-	-	(44.737)
<u>Stanje na dan 31.12.2018.</u>	57.623	33.001.358	3.446.181	25.219	13.380	36.543.761
<u>Nabavka</u>	-	-	-	-	455.109	455.109
<u>Prenos sa/na</u>	-	78.631	342.098	-	(420.729)	-
<u>Otuđenje i rashodovanje</u>	-	-	(10.000)	-	-	(10.000)
<u>Stanje na dan 31.12.2019.</u>	57.623	33.079.989	3.778.279	25.219	47.760	36.988.870
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
<u>Stanje na dan 01.01.2018.</u>	-	27.182.142	2.861.396	-	-	30.043.538
Amortizacija	-	375.829	117.902	420	-	494.151
<u>Otuđenje i rashodovanje</u>	-	-	(43.491)	-	-	(43.491)
<u>Stanje na dan 31.12.2018.</u>	-	27.557.971	2.935.807	420	-	30.494.198
Amortizacija	-	376.208	127.787	504	-	504.499
<u>Otuđenje i rashodovanje</u>	-	-	(9.397)	-	-	(9.397)
<u>Stanje na dan 31.12.2019.</u>	-	27.934.179	3.054.197	924	-	30.989.301
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2018. godine	57.623	5.443.387	510.374	24.799	13.380	6.049.563
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2019. godine	57.623	5.145.810	724.081	24.294	47.760	5.999.568

16. Zalihe i dati avansi

Zalihe i dati avansi	2019. u KM	2018. u KM
Materijal u skladištu	835.410	610.577
Zalihe rezervnih dijelova	1.539	-
Dati avansi	21.279	9.929
Alat i inventar u upotrebi	184	466
Rezervni dijelovi u skladištu	7.285	3.173
Ukupno zalihe i dati avansi:	865.697	624.145

17. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	2019. u KM	2018. u KM
Potraživanja od kupaca – povezana pravna lica	100.912	84.634
Potraživanja od kupaca u zemlji	597.188	610.127
Potraživanja od kupaca – građani	1.753.104	1.810.063
Potraživanja od kupaca za priključke	187.531	200.186
Ostala potraživanja	127.989	186.682
	2.766.724	2.891.692
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(1.298.804)	(1.329.870)
Ukupno kratkoročna potraživanja:	1.467.920	1.561.822

18. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2019. u KM	2018. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	87.375	111.875
Poslovni račun - strana valuta	225	207
Izdvojena sredstva	(4)	-
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	87.596	112.082

19. Kapital

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 10.009.225 KM. Broj emitovanih akcija je 10.009.225. Nominalna vrijednost jedne akcije na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 1 KM.

Struktura akcijskog kapitala je data kako slijedi:

Kapital	Broj akcija:	%
Grad Bijeljina	6.505.996	65,00%
PREF a.d. Banja Luka	1.000.923	10,00%
DUIF INVEST NOVA AD- OMIF INVEST NOVA	834.769	8,34%
FOND ZA RESTITUCIJU RS AD BANJA LUKA	500.461	5,00%
Ostali akcionari	1.167.075	11,66%
Ukupno kapital:	10.009.225	100

20. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja	2019. u KM	2018. u KM
Razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija	43.578.347	40.079.650
Ostala dugoročna rezervisanja	1.575.434	1.006.886
Odložene poreske obaveze	22.109	-
Rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penziju	40.867	36.604
Ukupno dugoročna rezervisanja:	45.216.757	41.123.140

Razgraničeni prihodi i primljene donacije u iznosu od 43.578.347 KM odnose se na primljene donacije za izgradnju kanalizacionog sistema Grada Bijeljina a koji se godišnje oprihoduju u visini obračunate amortizacije po stopama koje su definisane Ugovorom o zajedničkoj realizaciji projekta koji je potpisan između Grada Bijeljina i ovog Društva (rok upotrebe i korišćenja kanalizacionog sistema 50 godina, a stopa amortizacije 2%).

21. Dugoročni krediti

Dugoročni krediti	2019. u KM	2018. u KM
-u zemlji	3.818.501	1.841.694
-u inostranstvu (EBRD)	8.906.208	10.336.070
	12.724.709	12.177.764
<i>Tekuće dospjeće dugoročnih kredita u zemlji</i>	<i>(864.555)</i>	<i>(374.337)</i>
<i>Tekuće dospjeće dugoročnih kredita u inostranstvu</i>	<i>(2.500.685)</i>	<i>(1.965.274)</i>
Ukupno dugoročni krediti:	9.359.469	9.838.153

Dugoročne obaveze po osnovu kredita odobrenog od Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) odnosi se na obavezu u skladu sa Ugovorom o kreditu odobrenog u iznosu od 7 miliona EUR. Prema ugovorenim uslovima, kredit je podijeljen u dvije kategorije (prva kategorija u iznosu od 5.930 hiljada EUR se koristi za finansiranje radova za izgradnju kanalizacionog sistema u Bijeljini, a druga kategorija se odnosi na finansiranje nepredviđenih radova u iznosu od milion EUR, te na jednokratnu proviziju banci u iznosu od 70 hiljada EUR). Period otplate kredita je u 24 polugodišnje rate, sa grejs periodom do 31. januara 2011. godine. Ugovorom je predviđeno da će Društvo plaćati 0,5% naknade za nepovučeni iznos sredstava na godišnjem nivou.

Društvo je dana 22. jula 2010. godine, potpisalo Ugovor o dugoročnom kreditu sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj u iznosu od 5 miliona EUR, koji je postao efektivan 23. novembra 2011. godine. Period otplate kredita je u 24 polugodišnje rate, sa grace periodom do 31. januara 2014. godine. Krajnji rok dospjeća je 31. juli 2025. godine. Ostatak od 2.953.945 KM se odnosi na dugoročne kredite, odobrene od strane domaćih komercijalnih banaka.

Ugovorom sa EBRD Društvo se obavezalo da održava sljedeće pokazatelje u navedenoj proporciji:

1. održavanje stope naplate najmanje u visini od 90% u toku izvještajnog perioda,
2. stepen pokrivenosti duga gotovinom mora biti najmanje 1,2,
3. sumnjiva potraživanja najviše 5% u odnosu na iskazana potraživanja u obračunskom periodu;
4. Takođe, u skladu sa Ugovorom potpisanim 22. jula 2010. godine, definisani su dodatni pokazatelji: postići i održavati godišnji omjer fakturisane i proizvedene vode ne manji od 0,65.
5. Društvo treba održavati, odnos ukupnih troškova zaposlenih i ukupnih operativnih troškova ne veći od 0,60,
6. postići i održavati odnos između troškova zaposlenih i ukupnih operativnih prihoda ne veći od 0,40,
7. postići i održavati EBITDA maržu ne manju od 30%.

U nastavku su prezentovani pokazatelji prema analizama rukovodstva Društva:

Opis	Zahtjev	2019. u KM	2018. u KM
Stepen naplate	>90%	100,81	99,84
% sumnjivih i spornih potraživanja	<5%	1,46	1,95
Stepen pokrivenosti duga	>120%	40	26
Godišnji odnos između isporučene i proizvedene vode	>65%	65	65
Odnos ukupnih troškova zaposlenih i ukupnih operativnih troškova	<60%	53	50
Odnos ukupnih troškova zaposlenih i ukupnih operativnih prihoda	<40%	49	48
EBITDA marža	>30%	21,33	17,12

Rukovodstvo Društva je svjesno da ostvareni pokazatelji nisu u skladu sa ugovorima o dugoročnim kreditima, ali očekuje da Povjerilac po tom osnovu neće proglasiti kredite dospjelim na šta ima pravo u skladu sa odredbama ugovora.

22. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu

Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	2019. u KM	2018. u KM
Obaveze po finansijskom lizingu	523.083	337.451
Dio obaveze po finansijskom lizingu do jedne godine	(113.438)	(63.269)
Dio obaveze po finansijskom lizingu do jedne godine – nedospjela kamata	(19.335)	(13.315)
Ukupno dugoročne obaveze po finansijskom lizingu:	390.310	260.867

23. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze	2019. u KM	2018. u KM
Obaveze po kratkoročnim kreditima		
- Sberbank a.d.	200.000	-
- Pavlovic internacional bank a.d.	-	1.300.000
- NLB Banka a.d	-	199.997
- Nova bank a.d.	-	100.000
	200.000	1.599.997
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	3.365.242	2.339.611
Tekuće dospjeće finansijskog lizinga	132.773	76.585
Ukupno kratkoročne finansijske obaveze:	3.698.015	4.016.193

24. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	2019. u KM	2018. u KM
Primljeni avansi, depziti i kaucije	256.255	247.887
Obaveze prema dobavljačima:		
- Povezana pravna lica	1.132	5.973
- iz Republike Srpske	1.080.048	948.005
- iz Federacije BiH	110.060	64.673
- iz Brčko Distrikta	25.948	-
- u inostranstvu	137.364	80.566
- ostale obaveze iz poslovanja	50	-
Ukupno obaveze iz poslovanja:	1.610.867	1.347.104

25. Obaveze za zarade i naknade zarada

Obaveze za zarade i naknade zarada	2019. u KM	2018. u KM
Obaveze za neto zarade	238.477	239.338
Obaveze za ostale NZ solidanost	582	599
Obaveze za porez na zarade i nakande	27.607	23.647
Obaveze za doprinos za PIO osiguranje	148.276	130.520
Obaveze za doprinos za zdravstveno	101.904	95.433
Obaveze za doprinos za osigurnje od	6.788	9.339
Obaveze za ostala neto primanja zaposlenih	6.275	4.820
Obaveze za regres za godišnj odmor	64.393	29.266
Obaveze za doprinos za odječiju zaštitu	14.424	10.644
Obaveze za otpremnine za odlzak u penziju	4.703	-
Ukupno obaveze za zarade i naknade zarada:	613.429	543.606

26. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja na dan 31. decembra 2019. godine su iznosila 790.937 KM (na dan 31. decembra 2018. godine, 785.610 KM) i u potpunosti se odnose na tekuća dospijeca razgraničenih prihoda po osnovu primljenih donacija.

27. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Bilans stanja	2019. u KM	2018. u KM
Potraživanja od povezanih pravnih lica:		
-Grad Bijeljina	88.854	70.100
-Grad Bijeljina – Javna česma	696	655
-Grad Bijeljina – Petorazredna OŠ sa vrtićem Ledinci 1	349	246
-Agrarni Fond	43	67
-OJDP Komunalac	633	592
-JP EKO-DEP	157	480
-JP Vode	8.331	10.760
-Centar za socijalni rad	-	-
-Dječiji vrtić Čika Jova Zmaj	794	503
-Muzej Semberije	38	57
-JU Centar za kulturu	320	558
-JP Gradska toplana Bijeljina	452	199
-Direkcija za izgradnju i razvoj	244	417
Ukupno potraživanja:	100.911	84.634
Obaveze prema povezanim pravnim licima:		
-Grad Bijeljina	67	1.239
-JP Gradska toplana Bijeljina	-	-
-OJDP Komunalac	1.065	4.734
-JP EKO-DEP	-	-
Ukupno obaveze:	1.132	5.973
Neto	99.779	78.661

Bilans uspjeha	2019. u KM	2018. u KM
Prihodi-povezanih pravnih lica:		
-Grad Bijeljina	318.633	289.539
-Grad Bijeljina – Javna česma	1.031	1.068
-Grad Bijeljina – Petorazredna OŠ sa vrtićem Ledinci 1	1.988	1.252
-OJDP Gradska Toplana	558	715
-Agrarni Fond	498	330
-OJDP Komunalac	7.904	10.577
-JP EKO-DEP	1.300	1.511
-Direkcija za izgradnju i razvoj	1.097	1.763
-Centar za socijalni rad	-	302
-Muzej Semberije	473	515
-JU Centar za kulturu	2.975	2.808
-Dječiji vrtić Čika Jova Zmaj	7.212	6.854
-JP Vode	10.881	10.575
Ukupno prihodi:	354.550	327.809
Rashodi-povezana pravna lica:		
-Grad Bijeljina	2.401	2.494
-JP Vode	-	-
-OJDP Komunalac	11.567	9.809
-JP EKO-DEP	-	-
-JU Centar za kulturu	308	513
Ukupno rashodi:	14.276	12.816
Neto prihodi/rashodi:	340.274	314.993

28. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Društva u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Društvo ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srpskoj.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obaveze. Rizikom likvidnosti se upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti obavezno da takve obaveze namiri.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Društva da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Društvo analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

29. Poreski rizici

Poreski sistem Bosne i Hercegovine je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima.

Poreski propisi RS obuhvataju propise vezano za cijene transfera između povezanih pravnih lica. Važeći propisi definišu princip jednakih uslova odnosno da se transakcije sa povezanim pravnim licima obavljaju po istim uslovima kao i sa trećim licima, kao i metode utvrđivanja transfernih cijena. Stoga se može očekivati da će poreski organi inicirati detaljnu kontrolu transfernih cijena .

Da bi osigurali da oporeziva dobit i/ili carinska vrijednost uvezene robe ne sadrži materijalno značajne greške zbog efekata transfernih cijena između povezanih pravnih lica Uprava Društva vjeruje da je tumačenje važećih zakona ispravno.

Društvo je 04. arpila 2019 godine pokrenulo upravni spor pred sudom Bosne i Hercegovine protiv riješenja Uprave za indirekto oporezivanje Bosne i Hercegovine. Uprava za indirektno oporezivanje BiH je na osnovu redovne kontrole za period od 2013 do 2017 godine utvrdio dodatnu obavezu društva po osnovu posebnih vodnih naknada u iznosu od 156.242 KM bez zateznih kamatam. Do dana izdavanja izvještaja na dan 31. decembar 2019. godine, sud BIH nije odlučio po navedenoj tužbi, odnosno predmetni postupak se nalazi u fazi odlučivanja. Za dodatne obaveze koje su utvrđene u toku kontrole, Društvo nije izvršilo rezervisanje. Procjena Uprave je da će navedeni spor biti dosuđen u korist Društva.

30. Potencijalne obaveze

Na dan 31. decembra 2019. godine, Društvo se ne pojavljuje kao tužena strana u sudskim sporovima, koji bi zahtijevali potencijalna rezervisanja.

31. Događaji nakon datuma bilansiranja

Nakon 31. decembra 2019. godine - datuma izvještavanja, do dana odobrenja ovih finansijskih izvještaja prema izjavi Uprave Društva ne postoje događaji koji bi prouzrokovali korekciju ovih finansijskih izvještaja, kao i događaji koji su materijalno značajni za objavljivane u ovim finansijskim izvještajima.

32. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

[Handwritten signature]

Odgovorno lice